

El desenvolupament de les competències educatives no universitàries a la comunitat autònoma de les Illes Balears (1998-2003)

Bernat Sureda i Garcia

RESUM

L'objectiu del present article és analitzar el desenvolupament legislatiu de les competències educatives no universitàries a la comunitat autònoma de les Illes Balears (1998-2003). En aquest sentit, s'analitzen diversos aspectes de la legislació educativa balear, tals com la qüestió de la regulació del model lingüístic, anterior a les transferències educatives, la regulació dels organismes de participació, la posada en marxa de l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu, la determinació dels currículums propis, les propostes de formació del professorat, etc.

RESUMEN

El objetivo del presente artículo es analizar el desarrollo legislativo de las competencias educativas no universitarias en la comunidad autónoma de las Islas Baleares (1998-2003). En este sentido se analizan diversos aspectos de la legislación educativa balear, tales como la cuestión de la regulación del modelo lingüístico, anterior a las transferencias educativas, la regulación de los organismos de participación, la puesta en marcha del Instituto de Evaluación y Calidad del Sistema Educativo, la determinación de los currículos propios, las propuestas de formación del profesorado, etc.

INTRODUCCIÓ. LA REGULACIÓ DEL MODEL LINGÜÍSTIC ABANS DE LES TRANSFERÈNCIES EN MATÈRIA D'ENSENYAMENT

Amb l'inici de l'any 1998 la comunitat autònoma de les Illes Balears assumia les competències en matèria d'ensenyament no universitari previstes a l'Estatut d'Autonomia. S'ha de recordar que amb l'aprovació de l'Estatut, el març de 1983, la comunitat autònoma tenia assumides les competències en matèria d'ensenyament de la llengua i del foment de la cultura pròpia. L'exercici d'aquesta competència en l'àmbit escolar fins al 1998 exigia coordinació amb el Ministeri d'Educació, que mantenia les competències en matèria d'ensenyament. Fou però en aquesta etapa quan la comunitat autònoma va desenvolupar les disposicions bàsiques en matèria d'ensenyament de la llengua que segueixen en vigor. El 1986 es va aprovar la Llei de normalització lingüística desenvolupant les disposicions estatutàries en aquesta matèria amb l'objectiu de normalitzar la llengua catalana com a llengua pròpia de les Illes Balears en tots els àmbits, garantint l'ús del català i el castellà com a idiomes oficials de la comunitat. Entre els objectius de la llei, hi figura el d'«assegurar el coneixement i l'ús progressiu del català com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament». El títol II d'aquesta llei inclou els preceptes relatius a l'ensenyament. L'article 17 estableix que «el català, com a llengua pròpia de les Illes Balears, és oficial a tots els nivells educatius». Es preveu també, a l'article 19, que: «La llengua i literatura catalanes, amb especial atenció a les aportacions de les Illes Balears, han de ser ensenyades obligatòriament en tots els nivells, graus i modalitats de l'ensenyament no universitari. S'ha de garantir el compliment d'aquesta disposició en tots els centres docents». Igualment la dedicació horària, dins els programes educatius, referida a l'ensenyament de la llengua serà en harmonia amb els plans d'estudis estatals i com a mínim igual a la destinada a l'estudi de la llengua i literatura castellanes. La llei estableix també que: «El Govern ha d'adoptar les disposicions necessàries encaminades a garantir que els escolars de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria» (article 20).

Es prescriu igualment que l'administració educativa ha d'establir els mitjans necessaris per fer realitat que la llengua catalana sigui el vehicle d'expressió normal, tant de les actuacions internes com a les externes i a les actuacions i documents administratius. Un altre dels aspectes claus de la llei, que marcarà una de les característiques del nostre model educatiu, és el seu decantament per un model no segregador per causa de la llengua. L'article 22 assenyala que: «L'Administració ha de posar els mitjans necessaris per a garantir que els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua». Aquest model que exclou la possible especialització dels centres en funció de la llengua d'ensenyament fou un dels encerts de la llei i afavoreix la cohesió i la integració social. Per aconseguir els seus objectius la llei exigeix al professorat la corresponent qualificació i preveu la necessària formació inicial i permanent del professorat.

En desenvolupament de la Llei de normalització lingüística es varen prendre un seguit de mesures relatives a la regulació de l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes als centres docents no universitaris de les Illes Balears, la regulació de les exempcions de l'aprenentatge de la llengua catalana que es preveien a la llei amb caràcter excepcional per a aquells que tinguessin la residència transitòria a les Illes Balears, aprovació de textos i material pedagògic; ordenació i regulació del reciclatge del professorat; reconeixement d'equivalències entre títols de reciclatge i de formació per impartir l'ensenyament de la llengua, etc. En desenvolupament de la Llei de normalització es va publicar també el Decret 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de l'administració de la comunitat autònoma. El Decret 92/1997, de 4 de juliol de 1997, que, pocs mesos abans que la CAIB assumís efectivament les competències educatives, regulava l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears en els centres docents no universitaris, és el que està actualment en vigor. Aquest decret, conegut com a decret de mínims, estableix els mecanismes jurídics i de planificació per possibilitar la progressiva implantació de la llengua catalana a l'ensenyament i estableix pautes específiques per a cada etapa educativa. Es preveu també l'ús de la llengua catalana com a llengua de relació i comunicació a l'àmbit docent. A l'article primer es diu que: «La llengua catalana, amb especial atenció a les modalitats de les Illes Balears, i la literatura catalana, fent incidència a les aportacions de les Balears, s'ensenyaran obligatòriament, juntament amb la llengua i la literatura castelleses, en tots els nivells educatius i en tots els centres de l'ensenyament no universitari. Igualment l'article 2 estableix que: «El nombre d'hores d'ensenyament de les assignatures de llengua i literatura catalanes, pròpies de les Illes Balears, serà com a mínim igual al destinat a l'ensenyament de la llengua i la literatura castelleses, d'acord amb l'article 19.2 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears». L'article 7 encarrega a l'administració educativa la promoció de l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua vehicular de l'ensenyament no universitari, d'acord amb l'article 22 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril. La progressiva implantació de l'ensenyament en llengua catalana s'havia de planificar amb un projecte lingüístic que formaria part del projecte educatiu dels centres.

Aquest model, que regula l'ensenyament de i en llengua catalana a la comunitat autònoma de les Illes Balears, gaudeix d'un ampli acord, com es va manifestar en el fet que no fos modificat a l'etapa del govern del *pacte de progrés*, ja transferides les competències en matèria d'ensenyament. S'ha de fer constar, però, que l'equilibri formal que reflecteix el model entre les dues llengües, a la pràctica, es pot desequilibrar fàcilment en contra del català. Per aquest motiu i per aconseguir realment l'objectiu que al final de l'escolarització obligatòria es dominin adequadament les dues llengües, l'Administració i tota la comunitat educativa han de vetllar acuradament pel compliment de la normativa i s'ha de garantir la correcta formació del professorat.

LA CREACIÓ DELS ORGANISMES DE PARTICIPACIÓ

Com s'ha indicat, a partir del dia 1 de gener de 1997, la comunitat autònoma de les Illes Balears assumia les competències en matèria d'ensenyament no universitari i a partir d'aquell moment se'n va iniciar l'exercici per regular i gestionar el sistema educatiu. Una de les primeres mesures que calia prendre era la creació dels organismes per garantir la participació de la comunitat educativa en la planificació de l'educació.

D'acord amb l'article 27.5 de la Constitució espanyola, els poders públics han de garantir el dret de tothom a l'educació, amb la participació efectiva de tots els sectors afectats. En desenvolupament d'aquest principi, la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació (LODE), al seu article 30 crea el Consell Escolar de l'Estat com un organisme d'àmbit estatal que canalitza la participació dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament i té funcions assessorament respecte dels projectes de llei o altres normes que proposi o dicti el govern.

La mateixa LODE estableix també l'existència de consells escolars en cada una de les comunitats autònomes, la composició i les funcions dels quals han de ser fixades per una llei dels seus respectius parlaments. D'igual manera la mateixa llei orgànica determina la capacitat dels poders públics per establir consells escolars d'àmbits territorials diferents al de la comunitat autònoma i regular-ne el funcionament.

En compliment d'aquesta disposició, el parlament de la comunitat autònoma de les Illes Balears va aprovar la Llei 9/1998, de 14 de desembre, de consells escolars de les Illes Balears que fou modificada posteriorment per la Llei 11/2000, de 13 de desembre.

La llei autonòmica defineix el Consell Escolar de les Illes Balears com el màxim organisme consultiu en matèria d'ensenyament no universitari dins l'àmbit territorial de les Illes Balears i organisme superior de representació en aquesta matèria dels sectors afectats. Els drets i les responsabilitats que li són atribuïts es refereixen a aspectes globals relatius a l'àmbit de les Illes Balears, vinculats directament a la programació general de l'ensenyament no universitari i amb efectes sobre la totalitat del territori.

La composició del Consell Escolar de les Illes Balears pretén una àmplia representació ponderada dels interessos socials i professionals de les Illes Balears en el camp de l'educació i és format per representants del professorat dels nivells educatius de l'ensenyament no universitari, dels pares i mares, dels mateixos alumnes, del personal administratiu i de serveis dels centres docents i dels titulars de centres privats. També hi estat representades les centrals sindicals i les organitzacions patronals com també l'administració educativa autonòmica, els consells insulars i l'administració local. Completen la composició del Consell Escolar de la Comunitat Autònoma un representat de la Universitat, un del Col·legi de Doctors i Llicenciats, un representant de les cooperatives de l'ensenyament de treball associat, quatre personalitats de prestigi i els presidents dels consells escolars insulars que la mateixa llei crea. Aquests consells escolars insulars es creen per donar resposta a les necessitats específiques derivades de les particularitats de la distribució territorial de les Illes Balears i més concretament a les derivades de la insularitat. L'organigrama de consells escolars es completa amb consells escolars municipals amb l'objectiu de potenciar la participació de la comunitat educativa a nivell local.

El Decret 10/2003, de 14 de febrer, de regulació dels consells escolars insulars i dels consells escolars municipals de les Illes Balears, desenvolupa les funcions i la composició d'aquests organismes.

Un altre dels organismes de participació, més especialitzat que el Consell Escolar de les Illes Balears, és el Consell de la Formació Professional de les Illes Balears creat pel Decret 39/2000, de 10 de març. La seva missió és la de ser l'òrgan consultiu, de participació institucional i d'assessorament del Govern de les Illes Balears respecte de tota la formació professional. El formen representants de les conselleries d'Educació i Cultura i de la de Treball i Benestar Social, dels consells insulars i de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears com també de les organitzacions sindicals i empresarials.

L'INSTITUT D'AVALUACIÓ I QUALITAT DEL SISTEMA EDUCATIU

El Decret 145/2000, de 3 de novembre, crea l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu de les Illes Balears i en defineix les funcions i l'organització. L'objectiu de l'Institut és el de desenvolupar tasques d'anàlisi i avaluació del sistema educatiu de les Illes Balears. És també l'òrgan encarregat de proporcionar informació rellevant sobre el grau de qualitat del sistema educatiu de les Illes Balears a l'Administració educativa, als òrgans de participació institucional, als diferents sectors de la comunitat educativa i a la societat en general. Entre les seves funcions es troba la de col·laborar amb l'Institut Nacional de Qualitat i Avaluació (INCE) i altres entitats relacionades amb l'avaluació i la qualitat educatives en l'elaboració d'un sistema estatal d'indicadors d'avaluació.

El 2001 el govern va crear també l'Institut de Qualificacions Professionals de les Illes Balears. La seva finalitat és la de definir l'estructura de les qualificacions i establir i mantenir el sistema integral de les qualificacions professionals a les Illes Balears en alts nivells de qualitat i valoració social. També té com a objectiu promoure i realitzar actuacions i estudis encaminats a l'enfortiment, al desenvolupament i a la millora de la formació professional, per iniciativa pròpia, per indicació del Consell de la Formació Professional de les Illes Balears o per petició expressa de les administracions públiques amb competències en la formació professional.

EL DESENVOLUPAMENT DEL MODEL LINGÜÍSTIC

En matèria d'ensenyament de i en la llengua catalana, com s'ha dit, no s'han introduït canvis importants en el model que s'havia configurat abans de rebre les competències educatives. Algunes disposicions han perfilat, completat el model o desenvolupat aspectes concrets insistint en la necessitat de garantir la correcta formació lingüística del professorat i establint previsions per a una correcta atenció dels creixent nombre d'alumnes nouvinguts.

Una ordre de 29 d'abril de 1998, modificada per una altra de 21 de desembre de 1998, regula les excepcions de l'avaluació de la llengua i de la literatura catalanes previstes al Decret 92/1997. En aquesta ordre es determina que tan sols es podrà al·legar residència temporal a les Illes Balears quan el temps d'estada més el temps previst de residència sigui igual o inferior a tres anys. La residència temporal s'haurà de justificar mitjançant certificat expedit per l'organisme o l'empresa on treballin l'alumne o el pare, la mare o el tutor, més una declaració de l'alumne si és major d'edat o del pare, la mare o el tutor. També, tal com estableix la Llei de normalització lingüística, els alumnes dels centres d'educació especial que presentin deficiències psíquiques o sensorials, quan, atesa

les circumstàncies familiars, la llengua catalana no sigui la que contribueixi millor al seu desenvolupament, podran ser exempts de l'avaluació de la llengua catalana i de la literatura catalana encara que siguin residents permanents a les Illes Balears. Aquests alumnes seran objecte de les adaptacions curriculars que pertoquin per adequar l'ensenyament de les àrees lingüístiques del currículum als seus coneixements previs i al seu nivell d'aprenentatge.

Uns altres aspectes del Decret 92/1997 han estat desenvolupats per l'Ordre de 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears. Aquesta ordre regula també els usos de la llengua catalana com a llengua de comunicació.

Igualment aquesta ordre regula l'elaboració del projecte lingüístic de centre inserit en el projecte educatiu que ha d'especificar quines àrees s'impartiran en llengua catalana, definirà els plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües al centre i determinarà l'ús de la llengua catalana en l'àmbit administratiu i en les comunicacions del centre. Es determina que el projecte lingüístic de centre, com a part del projecte educatiu, serà responsabilitat de l'equip directiu, d'acord amb les directrius establertes pel consell escolar.

Unes altres disposicions del Decret 92/1997 han estat desenvolupades per diverses ordres, com la de 22 d'abril de 1998, que regula l'aprovació de projectes editorials en llengua catalana que hagin de servir per editar materials curriculars destinats a ser emprats pels alumnes dels centres docents no universitaris públics i privats. L'ordre de 5 de maig de 1998, per la qual es crea, es regula i es nomena la Comissió Tècnica d'Assessorament per a l'ensenyament de i en llengua catalana. Aquesta ordre fou modificada per la de dia 15 de novembre de 2000, per la qual es modifica i regula la Comissió Tècnica d'Assessorament per a l'Ensenyament de i en Llengua Catalana.

Amb la intenció d'assegurar el domini de la llengua catalana per part del professorat es va publicar el Decret 115/2001, de 14 de setembre, pel qual es regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent i s'estableixen les situacions en què, com a mínim, s'exigirà l'acreditació del domini de les llengües oficials.

Per últim, en aquest apartat s'ha de fer referència a l'ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària (PALIC), que pretén donar resposta a la creixent presència d'alumnes, procedents de la immigració, al sistema educatiu de les Illes Balears i, en concret, als instituts d'educació secundària i estableix per aquests alumnes una atenció educativa especialitzada.

L'ORDENACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU

En aquest apartat cal destacar les normes que desenvolupen la normativa estatal en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i especialment el que disposava la LOGSE, pel que fa a l'organització dels distints nivells educatius. Aquestes normes regulen les finalitats, l'estructura, els continguts i l'organització del currículum, la metodologia de l'ensenyament i l'avaluació d'aquests nivells educatius i substituïen, després de rebre les competències, la normativa del MEC que abans regu-

lava aquestes qüestions als territoris sense competències. El Decret 125/2000, de 8 de setembre, estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària, i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears. El decret fixa els objectius generals de l'etapa d'ensenyament obligatori. Insisteix, d'acord amb la normativa que regula l'ensenyament i l'ús de la llengua als centres escolars, que el català ha de ser la llengua d'ensenyament, vehicular i d'aprenentatge. Encarrega a l'escola que potenciï l'ús de la llengua pròpia i responsabilitza el govern a adoptar les mesures encaminades a la normalització d'aquesta. Els currículums de l'ensenyament obligatori han de contribuir a mantenir o recobrar la identitat pròpia de les Illes Balears, inclosos els ensenyaments específics de la nostra història, cultura i tradició. S'introdueix obligatòriament l'ensenyament de les llengües estrangeres a partir del segon cicle de l'educació primària i amb continuïtat al llarg de tota l'educació bàsica obligatòria, un ensenyament que es pot avançar al primer cicle, d'acord amb les normes que pugui dictar la Conselleria d'Educació i Cultura. Es regulen els projectes educatius com una manifestació de l'autonomia pedagògica dels centres escolars i un instrument per donar coherència i continuïtat a la tasca educativa. Els principis de normalització i integració ha de presidir l'atenció educativa de les persones amb discapacitat i d'acord amb aquests principis s'estableix que l'escolarització en centres o unitats d'educació especial només s'ha de fer quan les necessitats dels alumnes no puguin ser ateses en les aules ordinàries. Es responsabilitza el govern a fixar mesures compensatòries amb relació a persones, grups o zones que es trobin en situacions desfavorides per garantir el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació. El decret també regula les característiques, les finalitats, els criteris d'avaluació i les àrees de coneixement específics de cada un dels nivells de l'ensenyament obligatori.

L'estructura i l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat a les Illes Balears es regula pel Decret 111/2002, de 2 d'agost. Tal com es defineix al decret, el batxillerat presenta una doble vessant quant a les seves finalitats: d'una banda ha de proporcionar a l'alumnat una maduresa intel·lectual i humana, uns coneixements i unes habilitats que li permetin desenvolupar les funcions socials amb responsabilitat i competència, i d'altra banda el batxillerat l'ha d'orientar i preparar, de forma homologable al nostre entorn europeu, per realitzar estudis superiors, ja siguin universitaris o de formació professional específica. Es configura doncs un batxillerat que no tan sols ha de preparar per a estudis posteriors, sinó que ha de tenir sentit, com a etapa educativa finalista preparatòria d'una integració social i laboral.

La formació professional específica es va regular al Decret 33/2001, de 23 de febrer. Aquest decret estableix les directrius sobre l'estructura i l'organització curricular que han de complir els cicles formatius de formació professional específica en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i també altres aspectes d'ordenació acadèmica necessaris per al desenvolupament dins el sistema educatiu dels esmentats ensenyaments.

El Decret 11/2000, de 4 de febrer, modificat pel Decret 21/2003, de 7 de març, regula els programes de formació professional ocupacional en l'àmbit de les Illes Balears i defineix els objectius que han de tenir aquests programes. Igualment una ordre de 22 d'abril de 2002 del conseller d'Educació i Cultura regula els aspectes essencials dels programes de garantia social. Diverses disposicions han regulat aspectes relatius a l'educació d'adults, com és el cas de la creació de l'Institut d'Educació Secundària a Distància a les Illes Balears; l'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica de per-

sones adultes a les Illes Balears i l'ordenació i l'organització de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat per a persones adultes, en la modalitat d'educació a distància, a les Illes Balears.

ORGANITZACIÓ DELS CENTRES ESCOLARS

El Decret 119/2002, de 27 de setembre, aprova el reglament orgànic de les escoles públiques d'educació infantil, dels col·legis públics d'educació primària, i dels col·legis públics d'educació infantil i primària i el Decret 120/2002, de 27 de setembre, aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària.

Juntament amb els decrets d'ordenació dels distints nivells del sistema educatiu autonòmic a què s'ha fet referència, aquestes són normes importants per al desenvolupament de la normativa bàsica de l'Estat en l'àmbit de la comunitat autònoma. Regulen la definició, creació i supressió de centres, òrgans de govern, equips i comissions que s'han de crear i les seves funcions, autonomia pedagògica i organitzativa dels centres, qualitat i avaluació dels centres i participació dels pares. L'ordre de 21 d'octubre de 2002 del conseller d'Educació i Cultura, per la qual es regula la composició, l'elecció i la renovació dels consells escolars dels centres d'educació de persones adultes de les Illes Balears, aplica a aquests centres, amb les adaptacions que són necessàries, el que estableix, amb caràcter general, el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària.

Amb la voluntat d'aprofundir en l'autonomia pedagògica i organitzativa dels instituts d'educació secundària de les Illes Balears i de dotar-los d'instruments per a una millor utilització dels seus recursos humans i materials, es va aprovar l'ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 27 de juny de 2001, de regulació de l'organització i el funcionament dels instituts d'educació secundària de les Illes Balears, i d'elaboració i aplicació de projectes d'intervenció educativa (PIE) per al curs 2001-02. Amb aquesta disposició es permet als instituts dissenyar mesures singulars d'organització i d'intervenció pedagògica, amb la finalitat de portar a terme amb major eficàcia els propòsits que figuren als projectes educatiu i curricular del centre. Aquests PIE incorporats a la programació general anual han de ser una resposta organitzativa del centre a les necessitats educatives de l'alumnat a partir dels recursos humans i materials de què disposa. Els PIE, que continuaren durant el curs 2002-2003, tenen com a objectiu bàsic atendre les necessitats socioeducatives d'alumnat amb risc d'exclusió escolar o social per als quals les mesures ordinàries i extraordinàries aplicades dins els IES no han aconseguit els resultats desitjats. També han de facilitar el retorn a l'activitat acadèmica o formativa tot possibilitant l'oportunitat de continuar i acabar l'educació secundària obligatòria.

Amb el mateix objectiu d'aprofundir en l'autonomia dels centres, en aquest cas en la seva vessant econòmica, es va aprovar el Decret 110/2002, de 2 d'agost, pel qual es regula el procediment per dur a terme l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris de la Conselleria d'Educació i Cultura de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que es va desenvolupar per ordre del conseller de Presidència de 2 de desembre de 2002, dictada a proposta del conseller d'Hisenda i Pressuposts i del conseller d'Educació i Cultura, de desplegament del Decret 110/2002, de 2 d'agost, pel qual es regula el procediment per dur a terme l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris de la Conselleria d'Educació i Cultura de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

DETERMINACIÓ DELS CURRÍCULUMS PROPIS

La determinació del contingut de les distintes matèries, en el marc dels ensenyaments mínims fixats per l'Estat, és un altre dels instruments que té la comunitat autònoma per definir el seu propi model educatiu. Diverses normes han regulat els currículums de l'educació infantil, l'educació primària, la secundària obligatòria i el batxillerat. També s'han aprovat els currículums del cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de tècnic en Comerç; del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Desenvolupament d'Aplicacions Informàtiques; del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Animació Turística, i del cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic en gestió administrativa.

FORMACIÓ DEL PROFESSORAT I MILLORA DE LES SEVES CONDICIONS LABORALES

Pel que fa a la regulació de la formació permanent del professorat, cal esmentar el Decret 68/2001, de 18 de maig, pel qual es regula l'estructura i l'organització de la formació permanent del professorat de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

És una norma que regula els plans quadriennals de formació permanent del professorat, crea el Servei de Formació Permanent i regula les funcions i organització dels centres de professorat. Igualment una ordre de 28 de maig de 2001 crea i regula els centres de professorat i estableix la selecció i situació administrativa dels assessors i les assessores de formació permanent. L'ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 2 de gener de 2002, per la qual es regula la planificació i el reconeixement de la formació permanent del professorat no universitari, estableix el marc normatiu per conjugar l'oferta formativa generada per la mateixa administració amb les propostes d'altres institucions i entitats formatives.

Igualment el 30 d'abril de 2002 es va signar entre la Conselleria de Cultura i Educació i els sindicats l'acord per a la millora de l'ensenyament públic no universitari i de les condicions de treball del personal no docent. En aplicació d'aquest acord es varen aprovar diverses mesures per equiparar el sous del funcionaris docents als altres funcionaris de la CAIB, es va establir un sistema de prestacions d'acció social i es va crear un complement autonòmic per a les gratificacions de la jubilació anticipada prevista a la LOGSE.

ALTRES DISPOSICIONS

En exercici de les seves competències la comunitat autònoma de les Illes Balears ha regulat també altres aspectes del sistema educatiu o s'han pres mesures en temes relacionats amb l'educació. S'ha fixat l'organització de la inspecció educativa en l'àmbit de l'ensenyament no universitari regulant les funcions i atribucions dels inspectors, el seu procés de selecció i de formació permanent. Diversos decrets han anat regulant els processos admissió d'alumnes als centres sostinguts amb fons públics. Igualment s'ha regulat el procediment d'homologació de llibres de text i altres materials curriculars. La voluntat i l'interès per conservar el patrimoni historicoeducatiu es va manifestar en la creació de l'Arxiu i Museu de l'Educació de les Illes Balears. Les funcions d'aquests centre són: recollir, catalogar, restaurar i conservar els documents de qualsevol naturalesa relacionats amb l'educació i els materials educatius de les Illes Balears; realitzar exposicions temàtiques per a

la difusió i el foment del coneixement de la història de l'educació a les Illes Balears; impulsar la investigació i les publicacions sobre temes de la història de l'educació a les Illes Balears posant a l'abast dels investigadors els materials que en formen el fons, i fer conèixer la història de l'educació a les Illes Balears.

CLOENDA

Una part d'aquesta normativa, desenvolupada durant l'època del govern del pacte de progrés, d'acord amb les directrius fixades a la LOGSE i que ara per ara ha iniciat la configuració del sistema educatiu no universitari propi de les Illes Balears, es veu afectada per l'aprovació de la Llei orgànica 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació i pel seu desplegament posterior. La incidència d'aquesta llei és especialment important en els temes relacionats amb estructura del sistema educatiu —especialment de l'ensenyament secundari obligatori—, l'organització dels centres escolars, òrgans de govern del centres i participació de la comunitat educativa, currículum, admissió d'alumnes en centres públics i concertats, característiques de l'educació infantil, aprovació de llibres i material escolar, ensenyaments especials, entre altres temes. L'anunciat ajornament de l'entrada en vigor de determinats preceptes de la LOCE, després de la victòria electoral del PSOE a les eleccions al govern de l'Estat, i la voluntat manifestada per aquest partit d'aprovar una nova llei en un curt termini de temps, introdueix una situació de compàs d'espera.

APÈNDIX

Normativa lingüística

Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística.

Decret 92/1997, de 4 de juliol de 1997, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris.

Ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports de 27 de juliol de 1998, de catalogació de places bilingües a les plantilles dels instituts d'educació secundària dependents de la comunitat autònoma de les Illes Balears on imparteixen ensenyaments els funcionaris dels cossos de professors d'ensenyament secundari i de professors tècnics de formació professional.

Ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports de dia 3 d'agost de 1998, per la qual es modifica la plantilla, la composició d'unitats, i cataloga places com a bilingües, de diversos centres públics d'educació primària i del primer cicle d'educació secundària.

Ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports de dia 22 de gener de 1999, d'actualització de la catalogació de places bilingües a les plantilles dels instituts d'educació secundària on imparteixen ensenyaments els funcionaris dels cossos de professors d'ensenyament secundari i de professors tècnics de formació professional.

Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 2 de febrer de 2000, d'actualització de la catalogació de places bilingües a les plantilles dels instituts d'educació secundària, als col·legis públics on s'imparteix el primer cicle de l'educació secundària obligatòria, a les escoles oficials d'idiomes, als

centres d'educació de persones adultes, a l'Escola Superior de Disseny i Restauració i a les escoles d'arts de les Illes Balears.

Decret 115/2001, de 14 de setembre, pel qual es regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent.

Organismes de participació

Decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre, pel qual s'aprova la Llei de consells escolars de les Illes Balears.

Decret 10/2003, de 14 de febrer, de regulació dels consells escolars insulars i dels consells escolars municipals de les Illes Balears.

Decret 39/2000, de 10 de març, pel qual es crea i es regula el Consell de Formació Professional de les Illes Balears.

Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Decret 145/2000, de 3 de novembre, de creació de l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu de les Illes Balears.

Ordenació del sistema educatiu

Decret 125/2000, de 8 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària, i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

Decret 111/2002, de 2 d'agost, pel qual s'estableix l'estructura i l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat a les Illes Balears.

Decret 33 /2001, de 23 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica a les Illes Balears.

Ordre de 22 d'abril de 2002 del conseller d'Educació i Cultura, per la qual es regulen els aspectes essencials dels programes de garantia social

Formació ocupacional

Decret 21/2003, de 7 de març, de modificació del Decret 11/2000, de 4 de febrer, pel qual es regulen els programes de formació professional ocupacional en l'àmbit de les Illes Balears.

Educació de les persones adultes

Decret 70/2002, de 10 de maig, pel qual es crea l'Institut d'Educació Secundària a Distància a les Illes Balears.

Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 19 de juliol de 2002, per la qual es regula l'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica de persones adultes a les Illes Balears.

Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 19 de juliol de 2002, per la qual es regula l'ordenació i l'organització de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat per a persones adultes, en la modalitat d'educació a distància, a les Illes Balears.

Ordenació de centres

Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària.

Decret 119/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic de les escoles públiques d'educació infantil, dels col·legis públics d'educació primària, i dels col·legis públics d'educació infantil i primària.

Ordre, de 21 d'octubre de 2002, del conseller d'Educació i Cultura, per la que es regula la composició, l'elecció i la renovació dels consells escolars dels centres d'educació de persones adultes de les Illes Balears.

Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 27 de juny de 2001, de regulació de l'organització i el funcionament dels instituts d'educació secundària de les Illes Balears, i d'elaboració i aplicació de projectes d'intervenció educativa per al curs 2001-02.

Alumnat d'incorporació tardana

Ordre de dia 14 de juny de 2002, pel qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària.

Currículums

Decret 66/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears.

Decret 67/2001, de 4 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears.

Decret 86/2002, de 14 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

Decret 111/2002, de 2 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de batxillerat a les Illes Balears.

Decret 8/2003, de 7 de febrer, pel que s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de tècnic en Comerç.

Decret 16/2003, de 21 de febrer, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de tècnic superior en Desenvolupament d'aplicacions informàtiques.

Decret 11/2003, de 14 de febrer, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic superior en animació turística.

Decret 1/2003, de 3 de gener, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic en gestió administrativa.

Creació de col·legis professionals relacionats amb el món de l'ensenyament

Llei 13/2001 de 8 d'octubre, de creació del Col·legi Professional de Logopedes de les Illes Balears.

Llei 15/2001, de 29 de novembre, de creació del Col·legi Professional de Pedagogs i Pedagogues de les Illes Balears.

Llei 8/2002, de 26 de setembre, de creació del Col·legi d'Educaores i Educadors Socials de les Illes Balears.

Autonomia econòmica dels centres

Decret 110/2002, de 2 d'agost, pel qual es regula el procediment per dur a terme l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris de la Conselleria d'Educació i Cultura de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Ordre del conseller de Presidència de 2 de desembre de 2002, dictada a proposta del conseller d'Hisenda i Pressuposts i del conseller d'Educació i Cultura, de desplegament del Decret 110/2002, de 2 d'agost, pel qual es regula el procediment per dur a terme l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris de la Conselleria d'Educació i Cultura de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Formació del professorat

Decret 68/2001, de 18 de maig, pel qual es regula l'estructura i l'organització de la formació permanent del professorat de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Ordre de 28 de maig de 2001, per la qual es creen els centres de professorat.

Ordre del conseller d'educació i Cultura, de dia 2 de gener de 2002, per la qual es regula la planificació i el reconeixement de la formació permanent del professorat no universitari.

Inspecció

Decret 36/2001, de 9 de març, pel qual es regula la Inspecció Educativa en l'àmbit de l'ensenyament no universitari.

Arxiu i Museu de l'Educació

Decret 107/2001, de 3 d'agost, pel qual es crea l'Arxiu i Museu de l'Educació de les Illes Balears i se'n regula el funcionament.

Gratificacions i prestacions socials del funcionaris docents

Decret 128/2002, de 18 d'octubre, pel qual es regula el sistema de prestacions d'acció social a favor del personal docent no universitari de les Illes Balears.

Decret 83/2002, de 14 de juny, pel qual es crea el complement autonòmic i se'n determina l'import corresponent de les gratificacions extraordinàries previstes en la Llei orgànica d'ordenació general del sistema educatiu per als funcionaris docents no universitaris que optin a la jubilació voluntària anticipada.

Acord del Consell de Govern de les Illes Balears, de 28 de febrer de 2003, pel qual s'augmenta l'import del complement autonòmic addicional de les gratificacions extraordinàries previstes a la Llei orgànica d'ordenació general del sistema educatiu per als funcionaris docents no universitaris que optin a la jubilació voluntària anticipada durant els anys 2003 i 2004.